

NOGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egyes évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesnyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Külföldi csopán s kizárólagosán lehet előfizetni.

Hirdetési díjak:
Öt hasábnos poltör 1 kr. Helyi hirdetésnek 20 kr. Helyi hirdetésnek 20 kr. — Nagyobb és többesrét hirdetések jelképesen csak közzétehetők. — Helyi és külföldi lapok számára hirdetésnyelvi díj: Nagy Károly királyi rendelettel jóváhagyott Budapest. 2. díjazás. 14. sz. 1. alja.

A lap szellemi részére s a nyilatkozás vonatkozásában minden közleménynek s szerkesztésnek közzétételére.

Közvetlen piros. reklámok: és hirdetések a kiadós intézkedés.

Előzetési felhívás

**„Nógrádi Lapok“
1879-ik évfolyamára.**

Előfizetési feltételek:

- Egyes évre . . . . . 6 frt.
- Fél évre . . . . . 3 frt.
- Évesnyedre . . . . . 1 „ 50 kr.
- Egy hónapra . . . . . — „ 50 kr.

Az előzetési pécsek egyedül a kiadóhoz küldendő, — legcéljában postautólevélben — a nyomtatású példányok s pontos eszéküldés tekintetéből, miselőbb bekiadódnak.

Kék László,
kiadó s lapkiadó.

B.-Gyarmat, január 9.

Akarmerre forduljunk polgártársaink között, a társadalom minden rétege csak panaszszal van tele.

A nagy adó, kevés termés, rossz üzlet, drága cseléd, költséges háztartás, luxus stb. képezik a panasz tárgyát. Igazi magyar csőkönyosséggel szidjuk sorsunkat: és az átkos kormányt . . . pedig hát nagyrészt magunk vagyunk okai azon szomorú helyzetnek, melyben kinlódunk.

Oly ókeken és meggyőzőleg szól a panasz muzikázó nélkül is, hogy szinte sir bennünk a lélek, hogy oly közönyösek tudunk az ut és mód, valamint az eszközök iránt lenni, melyek sorsunk és helyzetünk javítása tekintetéből igénybe veendők volnának. Panaszkodunk, de nem haladunk, panaszkodunk és nem tanulunk.

Európa kultur-állami fényes bizonyágot állítanak előttünk, hogy akarat, szorgalom és kitartás a munkában, mennyire képes a jólétet fokozni, sőt meghonosítani a társadalom körében.

Közgazdasági haladás, mely a jólétet teremti, csak társadalmi uton, maga a társadalom által, az állam közbelépése nélkül, legfeljebb ennek jóakaró főfelügyelője alatti, létesítendő sikerrel; tehát anyagi helyzetünk javítása kizárólag a mi kezünkben van, egyedül a mi tevékenységünkől függ és mi mégis csak panaszkodunk, a nélkül, hogy komoly törekvést mutatnánk szakítani eddigi ázsiai egykedvűségünkkel. Vegyük például Franciaország népét, melynek iparkodása sikerét bármikor csodálhatjuk.

Hogy hol kell kezdeni sorsunk javítását? arra könnyű a felelet: közvetlen közelünkben, saját családunk körében, háztartásunknak okosabb és takarékosabb alapra fókuszálásával.

Az 1848 előtti időkből, midőn még a nemesi kiváltság teljes éprégében és minden ferdőségeivel fennállott, igen sok rossz szokás, félszegség maradt fenn. 1848 előtt a főnemes udvart tartott, összes jövedelmét, mely pedig igen tekintélyes volt, háza fényének fentartására — ha lehet, hogy másokat tülzárnyaljon fényben — emelésére fordította. Alig gondolt arra, hogy hasznos beruházásokat tegyen;

egyedül szolgálja, törekvése egyéni s családi hiúságának kielégítése volt.

Amit a főnemesi nagyban, azt a középnemesség aránylag ép oly mérvben üste, hogy rangjához illően éljen, nem nézett az orrára túl s nem gondolt arra, hogy jövedelmének ezen improduktív elbuzárnálása ugy családján, mint hazáján is meg fogja bosszulni magát. Szomorú tapasztalatok, hogy ezen 1848 előtti társadalmi állapot örökösített reánk utódokra. Tanulni nem szult, csak hiúságát és előítéleteit tartotta meg társadalmunk.

A nemes — bár csak névleg az már — azt hiszi, hogy ma is csak oly házat köteles vinni, mint azelőtt; pedig hát rendezetlen háztartásának és a mindig fokozódó luxusnak terheit mostani jövedelme nem bírja ki; arra sem törekedett, hogy ferde fogalmakból moritett igényeinek kielégíthetése céljából okosabb berendezés, szorgalom és kitartás által gazdaságát belterjessebbé, takarékosabbá jövedelmezőbbé tegye, vagy hogy valamely más ipar által fokozza jövedelmét.

A nemesi osztály nem tartotta rangjához illőnek, sőt még ma is kevesen emancipálták magukat ezen gondolat alól, valamely iparágat, mesterséget megtanulni; mert az „piszkos“ „szennyes“ talán „szagos“ is. A kereskedés sem kedvencs ág, mert az is „piszkos“ foglalkozás és mellette — szerintük — „csalni“ kell.

Ma sem tapasztalhatjuk oly mérvben, mint a közgazdasági szempontból kívánatos volna, hogy társadalmunk a jövedelem és háztartás közt kellő arányt hozna be. Mesterségek tanulása vagy a kereskedelem, némely osztály gyermekeire nézve ma is „szőgyenletenek“ tartatik.

Tessék csak azt a sok hiu koldust nézni, akik „oltakarva“ szegénységüket, erkölcsöket mutatják a világnak, hogy X vagy Y-től nem maradnak el a luxus terén: 5–10 frtos uzsonnáknak, estélyeknek, női piperekre telik náluk, és mert a jó izlés ugy kívánja, szükségleteiket a külföldről szerzik be, felesleges cselédeket tartanak és a mellette egykedvűleg tekintenek azon veszedelmes órány elő, melyet a rohamosan szaporodó adósság mélyít, hogy jövő megélhetését, becsületét és családja boldogságát elenyelje. Aztán gyermekeit mindeki előkelően neveli, diplomákat és tudj' isten mi más magasabb hivatásu embert akarnak belőle faragni. Hiszen kérem — nem is reflektálva az anyagilag kedvezőbb viszonyok közt levőkre — a középosztályi gyermekeinek négyötödére pap, tanító, főleg ügyvéd, orvos, és egyéb tudományos pályára készítetik elő, de iparost vagy kereskedőt alig nevel egy ötödésze. Pedig hát szerencsésőbb viszonyoknak kellene tekinteni, ha megfordítva állna a dolog.

Ezen állapot — közgazdasági szempontból — tarthatatlan és ópen azért szakítani kell azzal.

Nagy uraink is felhagyhatnának fényes háztartásukkal s igyekezhetnének produktív

célokra minél többet meggazdálkodni. Az általok így megakarítható tekintélyes összeg igen alkalmas tőke volna gyárat alapítására; nagyobb vállalatokba becsatlakozhatnánk; hajók építése, öntözésre alkalmas csatornák ásatása által a kereskedelem és földiparnak nagy lendületet adhatnánk. Az általános gazdagságra és így a jólét fokozására irányulandó ezen törekvés nyujtaná hazafiágunknak legnagyobb bizonyítékát.

A luxus iránti vágy, a sorsunkon túlterjeszkedés, urhatalmasság oly ragadó bajok, mint a kolera, kiabirtokos- és iparos-osztályokra is átragadt. Fertőzteleníteni kell a levegőt, mértékletes életmódot, takarékoságot behozni, hogy a ragályozott kör betegségeknek hatását mérsékeljük, sőt eltávolítsuk és a tulzot „sportot“ elhagyni kell!

Meg kellene gondolnunk, hogy köteleaságunkban áll takarékosnak lenni, jövedelmünket fokozni s ezáltal tőkét teremteni, hogy fokozottabb termelésre képesek legyünk. Köteleasége minden polgárnak háztartását okosan ugy berendezni, hogy minél többet megtakarítson és a megtakarított összegeket hasznos társulati vállalatokba, takarékpénztárakba helyezni el. Lényeges megtakarítást csak közlünk már, akkor, ha olyan külföldi cikkeket nem veszünk, mikre elkerülhetlen szükségünk nincs és nem adunk el oly anyagot, mit magunk feldolgozhatunk.

Közgazdasági nyomorunk fölött általános a panasz, pedig hát jórészt magunk vagyunk okai. Legyen tehát elég erkölcsi erőnk azakitni a mult büncével; mérsékeljük vágyainkat, hozzuk be háztartásunkban a jövedelem és kiadás közt helyes arányt, ne szőgyeljük gyermekeinket becsületlen iparos- és kereskedőkké nevelni, szóval legyünk minél inkább iparos, munkás polgárok és akkor közgazdaságunk mérlege rövid időn óriási javulást fog felmutatni.

K.-B.

Az Állami költségvetés 246,902,104 frtnyi kiadást, 22,099,708 frtnyi bevételt tüntet elő. E szerint az 1879. év 22,802,499 frtnyi deficitet fog végződni. Megjegyzendő, hogy a kiadási tételek közt az Állam adósságok utáni kamattelér: 91,925,600 frt, holott a mult évben 87,341,845 frt volt. E szerint a kamattelér ez évben 4,583,755 frttal gyarapodott.

Tanügy. Az országos népművelés hovatörvény gyarapodik. Újraemléstünk a tanügyi ministerium jelentéséből, hogy egy évtized alatt a népiskolák száma 13000-ról 14000-ra s a tanulók száma 170,000-ről 200,000-re szaporodott.

Franciaországban a köztársaság eszméje anyagi vajadás után végleg meghonosodtnak mondható. A monarchisták és bonapartok utolsó harcra a mult vasárnap választás volt. Ugyanis a törvény szerinti kilépes által 76, balál által 7, összesen 82 taggal megvárt szenatus 66 republikánussal és csak 16 monarchistával tülletett be. Még egy két választás és a köztársaság Franciaországban végleg megszilárdul.

Égészségügy.

Dr. Felecsburg Ferencs kerületi, illetve B. Gyarmat városi orvosok kimutatást készítettek Gyarmat 1876 ik évi születési és halálozási megfigyeléséről. Ezan kimutatás, mely a legkisebb főrészekből van összehelyezve, korábbi adatokat tüntet elő:

Született összesen 266 gyermek, 146 fiú, 120 leány. Vallása névve: 145 róm. kath. (77 fiú, 68 leány); 60 ev. (33 fiú, 27 leány); 60 isz. (36 fiú, 24 leány); 1 g. n. e. Ezek közül törvénytelen 46.

Meghalt összesen 240, még pedig 146 férfi, 103 nő. Vallása névve 141 rk. (71 férfi, 69 nő); 50 ev. (37 férfi, 13 nő); 57 isz. (37 férfi, 20 nő); 2 g. n. e. (1 férfi, 1 nő). Törvénytelen 12. Szomorúan kell constátálnunk, hogy a születés alig múlja felül 17 számmal a halálozást, pedig a múlt évben járványment volt városunk.

Érdekes a halálozási okok statisztikája is. E szerint a leggyakoribb okok között a tüdővész, heregyulladás és hörgőgöb, hők (száraz) hurut 93; agyhártyagyulladás, idegcső és gyermek agyvelők és rángógyulladások, 24; idegtelenség és életheptelenségben 18; vizkórban 19; bálványlázban 17, hegyművésben 13; vérgyógyosságban 16; torokgyök 11; romboló torokklubban 8; egy s tüdőszélhártyában 11; heregy borkétségben 4; erőszakos halálai (lőrész 2, akasztás 2) 4.

Kórházban gyógykezelés alatt 14; kigyógyult 9, meghalt 5.

Hónapok szerint: januárban 16, februárban 23, márciusban 25, áprilisban 21, májusban 23, júniusban 24, júliusban 22, augusztusban 18, szeptemberben 14, októberben 15, novemberben 17, decemberben 27. E szerint a halálozás legnagyobb száma december haván, legkisebb számát szeptember haván tünteti elő.

Himikóltásban részesült 231 gyermek.

Halálozás korra nézve: egy éves alatti 73, 1-5 évesig 45, 60 éves felül 30. A halálozás 5-15 évesekig a legkisebb volt.

Az egyes járásekből a körörszék a törvény értelmében még most sem közdik be jelentéseiket. Reméljük, hogy a körorvosok csak tudják kötetlenségüket, s az adatokat mihamarabb beküldik.

Ez adatokból örömmel jeleljük, hogy a romboló torokklub, mint járvány nem lépett fel városunkban; sőt, mint a körörszékkel a megyei főorvosok, Dr. Baisner Ferencs orvos bekládott jelentéséből kitűnik, a megyében alig 1-2 eset fordult elő; tehát nem oly sok, mint a múltéval némely orvos jeltett. — Köszönéses toroklob, hörgőgöb, mandola fekély és ilyenek bántalmak voltak azok, melyeket sok szakavatlan orvos-diphtheritisek kezettek.

A marhavész számfelelben van. A központi vémbizottság I. b. 8-án tartott ülésén egy misztéri körrendelet olvasatott fel, mely azt jelíti, hogy a marhavész már csak néhány törvényhatóságban jelentkezik márványosan. — Megyénk a csapástól meg volt óva.

A tombolabáira beérkezett tárgyak sorozata. Kohn Helén és Berta nővérek: két gyertyatartó, egy szivartárcza, egy kulcstartó — Braunmüller Sándorné: zsebcsodátartó, két asztalkendőtartó. — Straisinger Lipóiné: egy hagylós diasztárgy, hagylós doboz, 1 gyufatartó, 2 kis virágtartó. — Furedy Jenke: 1 kézi gyertyatartó, 1 hamutartó, csálós lakásnál és villa. — Dessewffy Elekné: „Hölgyök Lantja“ című könyv, 1 himeszt puskaszij, 1 alabastrom czukortartó, 1 szivartárcza. — Hovay Gyuláné: 2 virágtartó, 1 könyvvalakó rubojegyzék és 2 (két) forint pénz. Mandányné: 1 kézi táská, 1 gyufatartó, 1 tolltartó. — Dr. Bogdán: 1 alabastrom gyertyatartó, 1 asztalkendő. — Topacher Zsuzsanna: 1 vajtartó, 2 serleg, 1 tintatartó. — Orszai nővérek: macovilágók, Donquijote ó kötetben, Világ folyósa, A pokol torla 2 kötet. — Klein Regina: 3 darab tojástartó, 1 gyufatartó, 1 gyertyamacskeba üvegből. — Ösv. Weiss Sámuelné: 1 dohánytartó, 1 gyufatartó, 2 kis virágtartó. — Kohn Herminia: 6 darab fekete kávé csészé. — Weiss Salamonné: 2 kis üveg virágtartó, 1 kis rumtartó butéla. — Schloinger Mórné: 1 petróleumlámpa. — Weiss Dávidné: 1 kis éjjeli petróleumlámpa és 1 éjjeli tálcza. — Havas Adolfné: 1 pohár, 1 tártartó. — Okolicsányi Deitrich Anna: 1 üveg mértartó, 1 tintatartó, 1 doboz csokoládé, 1 Haasydy album. — Molnár Józsefné, az Kovács Etelka: 1 óratartó és 1 hamutartó. — Schmidt Sámuelné: 2 üveg parfüm, 4 doboz déli gyümölcs, 1 gyufatartó, 1 csokortartó. — Elfer Edéné: 1 óratartó, 1 hamutartó, 2 kézi gyertyatartó, 1 szivartartó készlet, 1 virginia szivartárcza. — Tomesko Rosenbach Róza: 1 ezüst olasz ékezet. — Komáromy Fáy Eldora: 1 szivartartó készlet, 2 üveg virágtartó, 1 óratartó. — Köry-Baisner Irma: egy éjjeli kis petróleumlámpa, 1 hamutartó, 1 doboz parfüm és szappannal. — Szerény Kacskovics Gizella: 2 üveg virág váza, 2 serleg. — Mertens Lovag altábornagy vilkőré: 1 szivartárcza, 1 leggyed és egy lepészetteli borított „Honni soil qui mal y pense“ fejrattal. — Weiss Ida: 1 éjjeli kis petróleumlámpa, 1 kézi gyertyatartó, 1 óratartó, 1 hamutartó, 1 porcellán diasztárgy (tűkőrrel). — Kerkli Jánosné: 1 tintatartó, 1 darab lóvalómód, 2 virágtartó pohár. — Vancsy-Ráth Anna: 1 kis éjjeli lámpa, 1 szivartárcza, 1 hamutartó, 1 porcellán kosárka. — Ráth Anusger Anna: két virág váza, 1 kézi gyertyatartó, 1 pöntárcza. — Pap László: 2 üveg gyertyatartó. — Nagy Emma: egy virág váza, egy kézi gyertyatartó, 1 óratartó, 1 gyufatartó, porcellán diasztárgy (tűkőrrel). — Jozsanyk-Tóth Vilma: 1 vizes korsó. — Verec Komjátty Ersei: 1 pár gyertyatartó, 1 mértartó, 1 virág váza. — Grautner Matild: 1 gyufatartó, 1 hamutartó, 1 szivartartó és egy porcellán kosárka. — Kohn-Kálmáné: 1 hagylós gyufatartó, 1 szivartárcza, 2 virág váza. — Omasta-Komatsky Erzsébet: 1 gombostűpárna, 1 lámpalámpa, 1 asztalkendőköte. — Ganzel (estvérek): 1 serleg, 1 tálcza. — Bogovics Alexandrina: 2 gyertyamacskeba, 2 asztalkendőköte és 1 óratartó. — Bernsely Izabella: 1 sarokba való fali függő polcz (közimunka). — Fáy Hermia: 1 szivar és hamutartó, 1 pipatartó. — Fridecsky Mária: 1 gesztenyestakaró, 6 üveg tányérka, 1 mértartó üvegből. — Benyiczky Mihályné: 1 olvasó áll

vány (taragotl). — Madách-Csernyas Emma: 1 lámpalámpa, 1 női varrószertartó, 1 házi csapka, 1 üveg tintatartó, 1 alabastrom czukortartó, 1 vajtartó, 1 mértartó, 1 tolltartó toka, 1 jegyzőkönyvcsészé, 1 pöntárcza, egy porcellán úgura, 1 gombostű páros, 1 vizitkártya tartó. — Golba Györgyné Thuróczy Róza: 1 éjjeli kis petróleumlámpa, 1 hamutartó, 1 hagylós lakatya, 1 virginia szivartárcza. — Koczmarik Mari: 1 theas csana egy csészével. — Anusger Károlyné: 2 db virágtartó, 1 dohánytartó, 1 kőb kosár, 1 kép. — Bachár Gyula: 1 törökpipa, 1 porcellán úgura. — Ösv. Pongrácz Ádám: 1 illatszertartó illatszerrel, egy üvegtál. — Dr. Felecsburg Ferencs: 1 oxidált ezüst hamutartó — Vancsó Baldozvegh Mária: 2 virág váza, 1 pöntárcza, 1 hamutartó, 1 gyufatartó tolltoll (tűkőrrel). — Baldozvegh Józsefné: 1 pohár, 1 névjegykosárka, 2 kézi gyertyatartó, 1 szivartárcza. — Reményffy Józsefné 6 fekete kávé csészé. — Silyaszi Antalné: egy levendyegb úgurat, egy úgurat, 2 porcellán úgura, egy porcellán pomádétartó, egy hamutartó, egy virginia szivartartó, egy porcellán vizitkártyakosár. — Némethy Descewly Etelka: két porcellán szivar-egygyufatartó. — Harmos-Baross-Lente: egy dohánytartó, egy kézi gyertyatartó, egy csigartott tartó, egy levendyegbostoll, egy pöntárcza, két szivartárcza, két játék apró kártya, egy kis tolltoll. — Klein Jánosné: egy csokortartó, egy pohár, egy konyerkosár. — Chyász Mihályné: szivartartó kosárka. — Laug Rudolfné: egy tolltartó, egy pohár. — Felecsburg Tivadarné: egy kézi csészé. — Kék Renesly Leopoldina: egy pohár, egy vizitkártyatartó, egy hagylós akatya, egy virág váza. — Guzman Mészáros Mária: két virág váza. — Fölkel Mariaka: egy alabastrom névjegyartó, 6 pezsgő pohár, egy tintatartó, egy szivartárcza, egy pöntárcza. — Baisner Ottóné: egy felkősz, egy doboz parfüm. — Lévasy Ilonka és Urtia: egy vizitkártyakosár, egy fogpiszkáló, egy óratartó. — Meilcher-Schiebinger Fanni: egy kánpóvárnak (közimunka), egy saláta-világ és kanál, egy gesztenyestakaró, egy gombostűpárna. — Bérczy Anna: egy szivartartó, egy csészé aljáról, egy pár macsketegekomb, egy üvegbortűkő óratartó. — Farkas-Reményi Fanni: egy érczföld és ugyanoly talcvalan ellátott pohár, 6 darab fagyaltitvány, egy lámpalámpa. — Kuzsinszky Kék Gizella: hat darab fagyaltitvány, egy vajtartó.

Irodalom és zens.

Talorszky és Paresch van ad kereskedésében Budapeston legújában megjelent: A sárga csikó. Csárdás. „Nincsen annyi tegeg csilág...“ „Hej gazd uram...“ „Ne menj el.“ Eredeti dal Szendrői Elemértől. (Németh János) „Barna legény.“ (Csak egy kicsit hamis vagyok) „Turka kendő lobogás.“ Szerző: Kuzsinszky M. 36ta. Ár: 60 kr.

Jogász Naplár 1878. évi. Úgyvédek, bírák és közigazgatási közegek számára szerkeszté Szántó Jó zsef, köz és váltó ügyvéd, Harmadik évfolyam. Ár: 1 frt 20 kr. Díszes kiállításban 1 frt 40 kr.

A „Havi Szemle“ című tudományos, irodalmi, művészeti, politikai és társadalmi folyóiratra előfizetést hirdet Bodnár Zaigmond e lap szerkesztője. A művelt

TÁRCSA.

AS ORR.

— Humerosus —

Mi az orr? Felelet: orr az, a mi az embernek tudására adja, ha sötétben a falnak mezt, — ez az ábrázat alkotó elemek egyik kiváló része, kiváló pedig azért, mert az arczok, szemek és ajkak körül mintegy kiváló része, kiváló pedig azért, mert az arczok, szemek és ajkak körül mintegy kiváló része tolokodik, előre tolokodása mellett is azonban állandó lakásai, mely az arcz közepvonalán homszat veszi fundamentumát, soha elnem hagyja, sőt felel részével beforakodva a szemek körül ott örökös spajny falat képez, hogy még a kancsal szemek is soha egymába ne vembácsolnak, sőt részével pedig ott öröklik a száj felett, hogy az bár meosyre kívánna is, semmit olyat magába ne fogadhaszon, mely illatával a száj felebbvalójának az orrrok rökaszenvét előre meggyerni szerencsés nem volt.

Mit tudjuk, minden embernek mája felett van az orra és lyukas, azért azonban még sem minden orr egyforma, sőt alakja egyik a másiktól oly légyezesen eltér, úgy személyes leírásoknál első helyen szerepelne, gándájának különösen ismertető jelelt szolgál. Mindeffolya az orrrok különböző elnevezéseit is vizsgáljuk; így például az olvas orrrokot, melyeket a meadárásra iraklában előre hajolnak, elnevezte az emberiség az orrrokot, az igaz bevezette volna szájhoz

vagy nem bánom paszirta orrrokot is, mivel azonban maok íratt már az ötvenes évek előtt is elszószarlatellé viseltetlünk, tehát azért nyerték ez orrrok is a sas orr elnevezést.

A sas orrrok után jönnék azoknak elnevezései, az úgynevezett pisze orrrok, ezeknél a természet beakája épen ellenkező kanyarítást tart, mint a sas orrrokál, az az nem domborított, de homorított a csupa spertasmunkeltől akkorát kitálatl kanyarítani, hogy a száj felett alig marad egy kis kicsi orr elnevezetelt azután pisze orrrok. Ezan orrrokra homora idomunkál fogva nem igen lehet Zwickert és Nasereitert alkalmazni, mivel nem fog rajtuk semmi, s csapka az sőt gyakorol rajjuk nagy befolyást, azért csővidében rendszeren parajnye alatt járnak ki.

A pisze orrrok után jönnék az úgynevezett tokmány orrrok, ezeknél már a természet megfelelőkezelt az anyaggal főszégykedől, mindeffolya szabad tenyészetnek indultak s oly alakukká nőttek ki magokat, mint valamely puskaporos tok, — honnan tokmány elnevezésük is ered, — anyiban azonban különbözőnek a puskaporos toktól a meosyben azok puskaporról, ezek pedig dohányporral, az az magyarúl szőva tabakkal tömetnek meg, s ennek bevezetésében oly toltoltolnak, hogy a hüvelyk és mutató ujjak naplozzat az orrrokot csetik, mégis oly évtérnyk van, hogy Ollin-féle porokra soha nem szorulnak.

A tokmány orrrok után következnek az úgynevezett sűrűtt orrrok, ezekben sok néven a jóindulat, igen előre törekvés, hátra taláta látvány a gyepől, a most meg vannak töremkedve, töremkedettségükől fogva azonban képepek lenni a börtögyást kémszerezen hau-

golatni, tehát a természet monohaságát azai beozulják meg, hogy míg más szőlő orrok egyenkint azuzogni is csak csendesen mernek, ezek azok hirtögyében fakadnak ki, s a békés álmu polgárokot még a távoli aszókba is Nachimuskál kedveskednek.

Vannak még számos alakú és elnevezett orrrok is, mivel azonban az általam, igénybe vehető idő rövidsége nem engedi meg, úgy ezek felsorolására is kitérjess kedjem, tehát áttérlek azon kérdé megfőjtésére, hogy mire való az ember orra?

Gyerekkoromban láttam egy elefántot mutogatni, s rettentően bámultam azon, hogy az állat orrával az érczpetet felvonni, kintornát (magyarul varkilt) bajtant, pistolyt elűteni, ügyesen enni, harangozni és más hasonló cselekményeket végeztet tudott; — mai napig azonban más nem az elefánt orrának sokkoldalu ügyességben csodálkozom, hanem az emberé, mert meggyőződm, hogy az ember orra sokkal több és meglegőbb faukozott teljesítésre képes, mint az elefánté.

Tapasztaljuk ugyan is az életben, hogy az emberek leggyerebből szeretik azon fűszerek teljesíteni, melyekkel az állatok tartoznak, sőt számosan találok meg még olyanok is, akik eltitkolták az állam elől az adó alapot. Tudomást szerene azonban az állam bü polgárainak azon szives-égeről, szorgalmasan járuldi a pénzügyörököt az ellitok adó alapok feltörekvésére: a csak még egymásutánban fel is taláhhaják a megadotlathat ellitok tökéket, a szánaték alá veheik örökdedeket, a bñtelte alá cöl bölgye onoklatoakat, a be nem jeantott dohánytátrányeket és a csengéztott szivarokat. S mi veseti őket mindozok nyomára? nem más mint az orrrok, mert orrrok miedetűt elől van, mi pedig mindig az orrrok után járnak. Miből kiáprni, hogy az orr igen jó tudás.

(Vége következék.)

P. Mit mondass te felszédésnek ha kétem és rószgasz térn haza, kérdi P.—Kétem a piacából ha sajóvát.

K. — Én csak jó étet noodok neki" a többi á mondja —

Hogyan különböztetik meg az asszonyok magukat a leányoktól? Nálunk, mint az európai egyéb népekkel egyezően a főként a férhezmenetnél nők jelvénye a tudvaló, hogy az új asszony ezzel a felirattal nem minden bánakodás nélkül jelen meg. A konyvadás vagy főként leltetés pedig a menyegző föltétele. Ha nepelyes felváltása országjárta. — A hiszorosoknál az asszonyok még a legagyobb melegen ismét van tag gyapjakkal csarvargatnak fejükre, hogy a lea nyuktól megkülönböztessék magukat. — A mongoloknál a menyecsek egy fonadékba csarvargatják hajukat, míg a leányok két fonadékot viselnek. — Uj Guinean keleti szélén a férjesült nők rövidre nyírják hajukat, míg a férfiak és leányok hosszú hajat viselnek. — A „tanakoknál" az asszonyok hajukat oly mestersege sen fonják össze, hogy az valódság kúpiáit képez. — A mastelek asszonyai (egy néptörzs az Mongku és Hleolatlan két eltérő fészeken) oly sejtőse szokást tartanak, hogy felsőikre egy egy gyapottal telt kosár kát akasztanak, melyekre orán van szűrra. Ezzel való zsinog a házi nő hivatalát jelölik. — „Afrikában" a babakerek asszonyai nemcsak sítágyóikat fürjék át a rakják meg fűszálakkal, hanem az ajkakat is illelt helyeken, annak díszesebb az asszonyi ék. Az orok basoni ékítés is igen divatos az odaváló fiatal asszonyoknál. — Más néptörzsnek női mag abban keresik az asszonyi díszet a leányoké ellenében, hogy ajkukat eser felett festik, a hogy még tartósabb legyen a pipere akasztóvisekkel beszarkálják a vasparral bedörgölik.

Nem plus ultra. „Zsebkendő" címmel nem rég egy napilap New-Yorkban. Egyéb ajzóktól annyiban különbözik, hogy sem papírra, hanem tarka szél vászonra nyomják. A praktikus haszna pedig az, hogy mikor az ember végig olvasta, szépen megre dugja, a az nap használati) zsebkendő gyantsát. A szerkesztőség így mindennap tiszta zsebkendővel látja el olvasóit. A lap előfizetési ára egy évre 10 dollár, a az előfizetők száma már is jelentékeny. Most ugyas egy másik kiadó viscont „Nyakkendő" című konkurrens lapot akar megindítani, mely valamivel drágább lesz ugyan de aranyos nyomással szépségre lesz nyomtatva. Ezt meg az olvasás után nyakkendő gyanút lehet majd használni.

Gazdaszat.

A tél ültve a hűvös a szélvélők javítására nagy befolyással van, amennyiben ilgokor a levegő sokkal inkább szárazabb lesz — vagyis állagát alkotó egyes partányi egymásba hűvösek közelebb esnek mint arányos melegbb állapotban — mely öket egy-másról távolítani igyekszik — vagyis határuk az arányi málldékok felbontásánál általában sokkal erő teljesebb, majd ugyancsak a tél, illetőleg a hideg a talajra annyiban is hat javítólag, amennyiben annak egyrészt, ezt térvényi porladékait is erőmővilág mértékülasztja.

A via ugyas is ha 4 0 Celsius foknál alább hűlt le — azon pillanatig, meddig jéggő milárelt vagyis

mit megfigy teltemeseo kiterjeszkedik ennek ellent bes a szilárd testek pedig tehát a talaj rétegeiké is a hidegben mind inkább és inkább össze húzódnak. Ha tehát via szárított be a talajba mint az általában szokott is lenni télen át 2—3 fokra gyak rabban leltetés" kiterjeszkedésevel az összesbb hűvödtött talaj szomszékot, — így a rögöket, sőt az arányi porladékokat is összeilgoktatken teltemesen megasztja. e általa a talajt mindinkább szaktmalasztva, a levegő szabad behatásának, ekkort az általános javításnak teszi ki.

Leánykosz aszrt a talajra, illetőleg a talajon mi velni szándékot ábrvenyzt telnyósate és termelési eredményére — tehát az, hogy a talaj porhasnyitása össze, aragy közvetlen a vetés előtt tavasszal eszközölletett?

A b-gyarmati f. hó 9 és 7-iki országos vásár szerfelutt néptelen volt. A kirakodót megelőző marha vásár, moha még és jó marhában nem volt hiány, a kereslet gyér volta miatt nagyon kevés pórsforgalmat csinált. Eladás végeit bebjajtott 1127 drb szarvasmarha, 275 drb ló; az előbbiből eladott 367 drb, az előbbiből 109 drb. Vagyis az 1432 drb malakállományból eladottat 406 drb; visszahajtatott 956 drb. A sertés ára emelkedett.

Piaczi árak B-Gyarmaton.

1879. évi januárhó 8-án.

Egy mártarméssze

Tisztabuzs	6 ftr 80 kr.	—	7 ftr 20 kr.
Rosa	5 ftr 10 kr.	—	5 ftr 20 kr.
Árpa	6 ftr 80 kr.	—	7 ftr — kr.
Zab	5 ftr 60 kr.	—	6 ftr — kr.
Kukorica	4 ftr 20 kr.	—	4 ftr 30 kr.

Jegyzette Szekes János.

Nógrádmegyei Hivatalos Értesítő.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

Két helyre számára első árverés f. évi január 13-án Endrefalján reggeli 9 órakor, második árverés január 27-én Szécsényben fog eszközöltetni.

Sz. és P. Tercson 120 k. tisztabuzs, 30 darab birka január 14-én reggeli 9 órakor a helyszínen mint első, esetleg január 27-én Szécsényben mint második árverésen eladatik.

K.-Ságon 30 székfára első árverés a helyszínen január 15-én reggeli 9 órakor, második árverés január 28-án Szécsényben.

Ságújfaluban 10 székfára és az urbérés legelő f. évi használatára az első árverés a helyszínen január 15-én d. u. 2 órakor, esetleg második árverés 28-án reggeli 9 órakor Szécsényben.

Etesen 210 darab vágvas birkára és egy bikára első árverés f. évi január 16-án reggeli 9 órakor, esetleg második árverés január 28-án Szécsényben.

K.-Hartyánban 100 darab birkára és az urbérés legelő f. évi használatára első árverés január 17-én reggeli 9 órakor a helyszínen, esetleg második árverés január 29-én Szécsényben.

Sós-Hartyánban 140 darab szűr és egy bikára első árverés f. évi január 17-én d. u. 2 órakor a helyszínen, esetleg második árverés január 29-én reggeli 9 órakor Szécsényben.

Meggyesban egy vág vaszon, 80 darab juh, 4 db fejős tehen, két ló január 18-án reggeli 9 órakor a helyszínen mint első, esetleg január 29-én Szécsényben mint második árverésen eladatik.

Adó, millióvállalag, és illetékhatározások biztosítására Nagy Zoltó, Buzs, Csallár és Galács községében lefoglalt szarvasmarha, 100 darab birka, sertés, loasi, buszomok és egyéb ingóságok árverésére második határnapul Szécsény mezővárosába f. 1879. évi január 20-ka, mint országos vásár nap, tésztik ki, a midőn a lefoglalt tárgyak becsáron alól is el fognak adatni.

Szirák mezővárosába kincstári tartozások fedezésére lezárt borok és egyéb ingóságok január 20-án mint harmadik árverésen el fognak adatni.

Jobbágyi községben adó tartozások fedezésére lefoglalt 2000 akó vágvas bor, szarvasmarha, lovak, ágyonok, szobabútor, gabona január 10-án d. u. 9 órakor a helyszínen mint első, esetleg január 13-án d. u. 9 órakor Pástrón mint második árverésen eladatik.

Szentján községben adóhátrétek fedezésére lefoglalt több szarvasmarha, lovak, gabona, ágyonok, szobabútorok január 18-án Szentjánban mint első, esetleg január 22-én Pástrón mint második árverésen el fog adatni.

Horn Lipót mooráki lakosnál adóba lefoglalt egy kaszál szén, 20 kila rozs, 40 csomó tiszta buza f. évi január 20-án Mátraorákon tartandó nyilvános árverésen szűkség esetén becsáron alól is el fog adatni.

PÁLYÁZAT.

Tamasovich Nándor volt palotási körjegyzőnek elhunytával a palotási körjegyzői állomása üresedésbe jövet, annak a törvény értelmében választás útján betöltésére határidővel 1879-ik évi február hó 8-ik napjának d. u. 10 órája írtatik ki Palotás község házához.

Miről a Nógrádmegyében nyert képesítettség bizonyítvánnyal bíró pályázni kívánók azon megjegyzéssel értesítettek, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a választásra kitűzött határidőig hozzám adják be. Kelt Szirákon 1879. január 1-én.

Oláh József, főszolgabíró.

A jobbágyi körjegyzőségre 1878-ik évi november hó 30-án megjelölt választási eljárás megyei alispán urnák 7766.—1878. ala számú végrendelet megemlékésével, ezen üresedésben álló körjegyzőségnek a törvény értelmében választás útján történendő betöltésére választási határnapul 1879-ik évi január hó 30-ik napjának d. u. 10 órája írtatik ki általam Jobbágyi község házához.

Miről a Nógrádmegyében nyert képesítettség bizonyítvánnyal bíró pályázni kívánók azon megjegyzéssel értesítettek, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a választásra kitűzött határidőig hozzám adják be.

Kelt Szirákon, 1879. január 1-én.

Oláh József, főszolgabíró.

Felvidek mezei község Horváth Danó.

H I R D E T E S E K.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos- és sebész tudor, szillessz és szemész gyógyít gyökerező, fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzősnek minden következményeit, ugymint: magömléseket, az ingerlékeny gyengeséget, az ondfolyást, különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férferőt);
- 2) **húgyveszélyes** állapotot (még oly idősöket is), a **neurozisek** hajakörös betételeit és másodrendű hajakörű minden alakjában és elcsúsztatásban.
- 3) **húgyveszélyes** állapotokat,
- 4) **friss és idült nyákfolyásokat**, nőknél az ugynevezett **fehőrfolyást** és az onnan eredő **magtalanságot**,
- 5) **BŐRKIÜTÉSEKET**,
- 6) a **húgyhólyag betegséget és vizeletési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: BUDAPESTEN, Belváros, Kigyó-utca 1. sz. a Kigyó- és Vároaház-utca sarkán (Rottenbillerfele ház) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerök megküldetnek.

Selendfereg (Pánfilus Gilhaza) 6 óra alatt kihajtatik.